

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare – DCAJ

NORMĂ METODOLOGICĂ NR. 1

privind procedura aplicării prevederilor art. 71 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (în continuare, Legea nr. 51/1995)

A. Considerații generale

Dreptul de acces al justiției este o garanție ce dă expresie mecanismelor instituționale (de drept substanțial și de procedură) care trebuie cultivate pentru a întări credința nestrămutată în dreptate – valoare fundamentală a încrederii cetățeanului în statul de drept.

Ameliorarea accesului la justiție pentru asigurarea caracterului efectiv al acestuia se realizează inclusiv prin obligația pozitivă a statului de a asigura „ajutorul jurisdicțional” celui care nu dispune de resurse financiare suficiente pentru ca dreptul de acces la justiție să nu rămână un drept teoretic, iluzoriu, ci să devină un drept concret, efectiv.

Fiecare dintre părțile unui proces, indiferent de natura sa, are dreptul de a se apăra „util” în propria cauză. „Asistența unui avocat” este indispensabilă în considerarea complexității procedurilor, dar și a proceselor, mai ales în contextul aplicării Noilor Coduri.

Cheltuielile judiciare, în general, pot fi excesive sau disproporționate, astfel încât, asistența gratuită a unui avocat pentru persoana care nu poate să-și asume cheltuielile de asistență calificată a fost și este un mijloc prin care, tradițional, Baroul român și-a îndeplinit obligația fundamentală a profesiei de avocat, aceea de a sprijini

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

apărarea celor aflați în nevoie. Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 sintetizează această obligație și prevede că „avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului”.

Dreptul de acces la justiție, înțeles ca drept efectiv, include și asistența judiciară gratuită, acordată celor îndreptățiți, în condițiile legii.

B. Dreptul exclusiv al decanului baroului de a aproba cu titlu gratuit asistența de specialitate juridică

Pe linia tradiției, Legea nr. 51/1995, a reglementat expres competența decanului baroului „de a aproba cererile de asistență juridică gratuită [art. 58 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995.]

Prin pct. 36 al Legii nr. 270/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 s-a introdus în corpul preexistent al legii Secțiunea I-a din Cap. VI , intitulată „Cazurile și condițiile de acordarea a asistenței judiciare”.

Art. 71 din Legea nr. 51/1995 distinge între „formele asistenței judiciare” asigurată de barou și dreptul „decanului” baroului de „a acorda cu titlu gratuit” asistența de specialitate juridică „în cazuri de excepție” și dacă „drepturile persoanei lipsite de mijloace materiale ar fi prejudiciate prin întârziere”.

Dreptul de apreciere al decanului baroului este, în această materie, o „constantă” a reglementărilor profesiei de avocat. El a fost și este merit să se evite acordarea discreționară a „asistenței pro-bono”, care este specifică altor legislații și care nu este reglementată de legislația română din rațiuni ce țin de „așezarea” construcției instituționale realizată prin aplicarea Legii nr. 51/1995 care, în ansamblu, nu recunosc efecte valabile „aprecierilor” personale ale avocatului privind nevoia de asistență juridică gratuită a solicitanților. „Girul” verificărilor și aprecierilor concrete ale decanului baroului în asigurarea asistenței gratuite prin avocat este considerat o garanție a concurenței profesionale loiale și previne abuzurile!

„Asistența” acordată „cu titlu gratuit” solicitanților se face numai în „cazuri de excepție” și, în condițiile în care există dovada „lipsei de mijloace materiale” a

---

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro

U.N.B.R. este operator de date personale înregistrat sub nr.: 34779, 34781, 34782, 34783.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare – DCAJ

solicitantului, aflat în situația în care neacordarea asistenței gratuite l-ar prejudicia „prin întârziere”.

Legea nu distinge după natura cauzei judiciare prevăzute: penal, civil etc.

Reglementarea prevăzută de art. 71 alin.(2) din Legea nr. 51/1995 are în vedere situații diferite de cele prevăzute la art. 72 și art. 73 din aceeași lege.

C. Dreptul decanului baroului de a aproba cu titlu gratuit asistența de specialitate juridică, subsecvent acordării asistenței extrajudiciare prin avocat.

Acordarea asistenței judiciare gratuite de către decanul baroului în baza Legii nr. 51/1995 (lege specială) se aplică și în condițiile OUG nr. 51/21.04.2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, în raport de prevederile art. 23 și art. 53 din actul normativ adoptat special ca formă a asistenței acordată de stat din fonduri publice.

Art. 23 din OUG nr. 51/2008 prevede expres că „asistența prin avocat” ca modalitate a ajutorului public judiciar se acordă conform Legii nr. 51/1995.

Art. 41 din Legea nr. 51/1995 prevede expres obligația avocatului de a acorda asistență juridică dacă a fost desemnat de barou, indiferent de caracterul „din oficiu” (remunerat din fonduri publice) sau „gratuit” (neremunerat) al asistenței.

Doctrina distinge între „asistența judiciară în cele trei forme: ajutorul public judiciar, asistența ... în cauzele penale în care apărarea este obligatorie..., asistența ... prin avocat acordată la solicitarea organelor administrației publice locale și asistența de specialitate juridică aprobată de decanul baroului, cu titlu gratuit” (D. Băldean, G. Frentiu „Ajutorul public judiciar în materie civilă”, București, Universul Juridic, 2009, p. 109-115).

„Asistența” aprobată de decan este compatibilă cu situația în care solicitantul a beneficiat de ajutor în forma asistenței extrajudiciare sub forma „asistenței” concretizată de avocat în modalitățile prevăzute de art. 35 din OUG nr. 51/2008. Soluția doctrinei (Ion Deleanu, „Ajutorul public judiciar. Legislația europeană și română în materie” – Revista Dreptul nr. 7/2008, p.33, nota 4) a fost urmată corect de barourile în care „asistența gratuită” a fost acordată pentru susținerea unor demersuri judiciare identificate de același avocat în cadrul asistenței extrajudiciare, prin respectarea

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

prevederilor art. 74 alin. (6) prin coroborare cu cele ale art. 71 alin. (2) și ale art. 41 din Legea nr. 51/1995.

D. Necesitatea clarificării metodologice. Procedura de urmat

Din practica aplicării prevederilor legale enumerate mai sus rezultă că se pot crea confuzii privind aplicarea corectă a legii, în condițiile în care procedurile reglementate pentru asigurarea respectării dispozițiilor incidente pot fi afectate de impactul Noilor Coduri.

*

Pentru interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale incidente, în baza art. 77 lit. a) din Legea nr. 51/1995 se stabilește următoarea

METODOLOGIE

de acordare cu titlu gratuit a asistenței de specialitate juridică de către decanul baroului:

1. În aplicarea art. 71 alin. (2) și art. 58 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, serviciile de asistență judiciară ale barourilor vor primi, vor înregistra și vor înainta cererile de acordare de către decanul baroului a asistenței judiciare gratuite, după atașarea documentațiilor stabilite prin decizia decanului, prin aplicarea corespunzătoare a reglementărilor care au ca obiect actele cele necesare a fi depuse odată cu cererea de încuviințare a asistenței extrajudiciare prin avocat.

2. Deciziile decanului baroului de acordare a asistenței judiciare se comunică coordonatorului serviciului de asistență juridică de la nivelul fiecărui barou pentru întocmirea formalităților ce atestă desemnarea avocatului, conform Regulamentului aprobat de consiliul baroului potrivit art. 79 alin. (2) din Legea nr. 51/1995. Dacă în

---

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro

U.N.B.R. este operator de date personale înregistrat sub nr.: 34779, 34781, 34782, 34783.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare – DCAJ

decizia decanului de acordare a asistenței juridice gratuite nu se prevede expres numele avocatului ales de parte, când o astfel de desemnare a fost posibilă, desemnarea avocatului se va face cu respectarea regulilor de desemnare prevăzute în Regulamentul aprobat de consiliul baroului potrivit art. 79 alin. (2) din Legea nr. 51/1995.

3. Prezenta se va comunica către Președintelui UNBR și tuturor decanilor barourilor prin grija personalului Departamentului de coordonare a asistenței judiciare din cadrul UNBR și a secretariatului UNBR și se va publica pe site-ul UNBR, la secțiunea „Asistența judiciară”.

Av. dr. Petruț Ciobanu
Vicepreședinte al Uniunii Naționale a Barourilor din România
Coordonator al Departamentului de coordonare a asistenței judiciare
din cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România